

Asia C-347/20

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

28.7.2020

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Administratīvā rajona tiesa (alueellinen hallintotuomioistuin, Latvia)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

15.7.2020

Kantaja:

SIA Zinātnes parks

Vastaaja:

Finanšu ministrija (valtiovarainministeriö)

[--]

**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA (ALUEELILINEN
HALLINTOTUOMIOISTUIN)**

[--]

VÄLIPÄÄTÖS

[--] 15.7.2020

Administratīvā rajona tiesa (alueellinen hallintotuomioistuin) [--]

[--] [tuomioistuimen ratkaisukokoonpano]

on tutkinut julkisessa istunnossa hallinnollisen riita-asian, joka oli pantu vireille SIA Zinātnes parksin valtiovarainministeriön [--] 4.11.2019 tekemästä päätöksestä nostamalla kumoamiskanteella.

Pääasian kohde ja merkitykselliset tosiseikat

1. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (rahoituksesta ja sopimustoiminnasta vastaava keskusvirasto, jäljempänä virasto) ilmoitti 15.1.2019 hankkeiden julkisen valintamenettelyn toisesta vaiheesta tukien hakemiseksi Euroopan aluekehitysrahaston osarahoitusohjelman ”Kasvu ja työllisyys” erityistavoitteen 3.1.1 (”Pk-yritysten perustamisen ja kehittämisen edistäminen erityisesti valmistusteollisuudessa ja RIS3-painopistealoilla”) toimenpiteestä 3.1.1.5 (investointituki tuotantotilojen ja -infrastruktuurien perustamiseen tai kunnostamiseen”).¹ Tehdyt muutokset huomioon ottaen² hankkeiden esittämisen määräajan päättämispäiväksi vahvistettiin 30.4.2019.

2. Kantajana oleva yksityinen osakeyhtiö Zinātnes parks esitti virastolle hankkeen 30.4.2019.

Hankkeensa lisäksi kantaja esitti yhtiökokouksensa 29.4.2019 tekemän päätöksen yhtiöjärjestyksensä muuttamisesta ja lakisääteisen pääomansa korottamisesta siten, että tietty osakas maksaa tietyssä määräajassa osan lakisääteisestä pääomasta korotettuna emissiovoitolla.

Hankkeen arviointijakson aikana kantaja ilmoitti virastolle, että lakisääteisen pääoman korotus oli merkitty kaupparekisteriin 24.7.2019,³ kun taas riitauttamismenettelyssä se esitti täydentävänä asiakirjana valantehneen tilintarkastajan hyväksymän välitoimintakertomuksen.

3. Valtiovarainministeriön 4.11.2019 tekemällä päätöksellä, jolla hallinnollinen menettely päätettiin, kantajan hanke hylättiin sillä perusteella, että kantajaa oli hankkeen esittämisajankohtana pidettävä tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 17.6.2014 annetun komission asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdan a alakohdassa tarkoitettuna vaikeuksissa olevana yrityksenä.

Päätöksessä todetaan, että yhtiökokouksen päätöksestä huolimatta kauppalain (komerclikums) 202 §:n 3 momentin nojalla lakisääteistä pääomaa pidetään korotettuna vasta sen jälkeen, kun uudet yhtiöosuudet on merkitty kaupparekisteriin, ja että tämä kirjaaminen tapahtui hankkeen esittämisen jälkeen. Julkisen valintamenettelyn tarkoituksena on varmistaa hakijoiden yhdenvertaiset kilpailuedellytykset, joten hankkeisiin ei niiden esittämisen jälkeen voida enää

¹ Ks. vaiheen julkaiseminen osoitteessa <https://www.vestnesis.lv/op/2019/10.PD3> (vierailtu 9.7.2020).

² Ks. muutosten julkaiseminen osoitteessa <https://www.vestnesis.lv/op/2019/69.PD3> (vierailtu 9.7.2020).

³ Ks. korotuksen julkaiseminen osoitteessa <https://www.vestnesis.lv/op/2019/152.KRI108> (vierailtu 15.7.2020).

tehdä selvennyksiä. Valintamenettelyä koskevien yksityiskohtaisten ohjeiden⁴ 7.17 kohdan mukaan taloudellisen tilanteen parantumisen todistamiseksi ei myöskään ole tarpeen esittää suoraan hankkeen yhteydessä mitä tahansa asiakirjoja vaan valantehneen tilintarkastajan hyväksymä välitoimintakertomus, jotta virasto voi saada totuudenmukaisen kuvan kantajan taloudellisesta tilanteesta.

4. Kantaja nosti kanteen [ennakkoratkaisua pyytäneessä] tuomioistuimessa ja väitti, että hankkeen esittämispäivänä sitä ei ollut pidettävä vaikeuksissa olevana yrityksenä, kun otetaan huomioon sen yhtiökokouksen tekemä päätös, joka oli jätetty virastolle kyseisen hankkeen yhteydessä. Kantajan mukaan toimittamatta jätetyt tiedot eivät sellaisenaan vaikuta sen taloudelliseen tilanteeseen, joten ne voidaan esittää myös hankkeen arviointijakson aikana.
5. Hallintoriita-asiassa asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, että jos otettaisiin huomioon kantajan viimeiseen tilinpäätöskertomukseen, joka koskee vuotta 2018, sisältyvät rahoitustiedot, se olisi asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdan a alakohdassa tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys. On myös selvää, että kantaja korjasi tämän tilanteen korottamalla lakisääteistä pääomaa ja merkitsemällä vastaavan muutoksen kaupparekisteriin 24.7.2019.

Riita-asiassa erimielisyys kohdistuu siihen, vaikuttivatko toimenpiteet, jotka kantaja toteutti taloudellisen tilanteensa parantamiseksi, hankkeen arviointiin julkisen valintamenettelyn yhteydessä, ja jos vaikuttivat, niin millä tavoin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Euroopan unionin oikeus

6. Asetus N:o 651/2014
 - 6.1. Asetuksen johdanto-osan 14 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(14) Tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä vaikeuksissa oleville yrityksille myönnettävä tuki, koska tällaista tukea olisi arvioitava valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi 1 päivänä lokakuuta 2004 annettujen suuntaviivojen, joiden voimassaoloa on pidennetty komission tiedonannolla valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi 1 päivänä lokakuuta 2004 annettujen yhteisön suuntaviivojen voimassaoloajan pidentämisestä, tai myöhempien pelastamis- ja rakenneuudistustukea koskevien suuntaviivojen perusteella, jotta voidaan välttää suuntaviivojen kiertäminen; poikkeuksen tästä muodostavat tukiohjelmat tiettyjen luonnonmullistusten aiheuttaman vahingon

⁴ Yksityiskohtaiset ohjeet ovat saatavana osoitteessa <https://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/izsludinatas-atlases/3-1-1-5-k-2> (vierailtu 9.7.2020).

korvaamiseksi. Oikeusvarmuuden takaamiseksi on aiheellista vahvistaa selkeät kriteerit, jotka eivät edellytä yrityksen tilanteen kaikkien erityispiirteiden arviointia sen määrittämiseksi, katsotaanko yritys vaikeuksissa olevaksi yritykseksi tätä asetusta sovellettaessa.”

6.2. Kyseisen asetuksen 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia määritelmiä:

[– –]

18) ’vaikeuksissa olevalla yrityksellä’ tarkoitetaan yritystä, jonka tapauksessa vähintään yksi seuraavista olosuhteista on olemassa:

a) On kyse yhtiöstä, jonka osakkaiden vastuu on rajattu (ja joka ei ole alle kolme vuotta olemassa ollut pk-yritys, tai kun on kyse kelpoisuudesta riskirahoitustukeen, pk-yritys, jonka toteuttamasta ensimyyntistä markkinoilla on alle seitsemän vuotta ja joka on oikeutettu riskirahoitukseen valitun rahoituksen välittäjän due diligence -prosessin jälkeen), ja joka on menettänyt yli puolet merkitystä osakepääomastaan kertyneiden tappioiden vuoksi. Näin on silloin, kun kertyneiden tappioiden vähentäminen rahastoista (ja kaikista muista yhtiön omiin varoihin tavallisesti luettavista eristä) johtaa negatiiviseen tulokseen, joka on suurempi kuin puolet merkitystä osakepääomasta. Tässä säännöksessä ’yhtiöllä, jonka osakkaiden vastuu on rajattu’, tarkoitetaan erityisesti direktiivin 2013/34/EU liitteessä I mainittuja yritysmuotoja ja ’osakepääoma’ sisältää tarvittaessa emissiovoitot.

[– –]”

7. Asetus (EU) N:o 1303/2013

Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1303/2013 125 artiklan 3 kohdassa säädetään hallintoviranomaisen tehtävistä muun muassa seuraavaa:

”Kun kyseessä on toimien valinta, hallintoviranomaisen tehtävänä on

- a) laatia ja ottaa hyväksymisen jälkeen käyttöön asianmukaiset valintamenettelyt ja -perusteet,
- i) joilla varmistetaan, että toimet edistävät asiaankuuluvien toimintalinjojen erityistavoitteiden ja tulosten saavuttamista;

- ii) jotka ovat syrjimättömät ja avoimet;
- iii) joissa otetaan huomioon 7 ja 8 artiklassa säädettyt yleiset periaatteet;

[– –]”

8. Direktiivi 2017/1132

8.1. Tietyistä yhtiöoikeuden osa-alueista 14.6.2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2017/1132 68 artiklassa, jonka otsikko on ”Yhtiökokouksen päätös pääoman korottamisesta”, säädetään seuraavaa:

”1. Päätös pääoman korottamisesta on tehtävä yhtiökokouksessa. Sekä kyseinen päätös että merkityn osakepääoman korottaminen on julkistettava noudattaen jäsenvaltion lainsäädännössä säädettyä, 16 artiklan mukaista menettelyä.

[– –]”

8.2. Saman direktiivin 14 artiklassa, jonka otsikko on ”Yhtiöiden toimesta julkistettavat asiakirjat ja tiedot”, säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yhtiöiden on julkistettava ainakin seuraavat asiakirjat ja tiedot:

[– –]

e) merkityn pääoman määrä vähintään kerran vuodessa, kun yhtiön pääoma on vahvistettu perustamiskirjassa tai yhtiöjärjestyksessä, jollei merkityn pääoman korottamiseksi ole tarpeen muuttaa yhtiöjärjestystä;

[– –]”

8.3. Direktiivin 16 artiklassa, jonka otsikko on ”Julkistaminen rekisterissä”, säädetään seuraavaa:

”[– –]

6. Yhtiö ei voi vedota asiakirjoihin ja tietoihin ulkopuolista kohtaan ennen 5 kohdassa tarkoitettua julkistamista, jollei yhtiö näytä, että ulkopuolinen tiesi niistä.

[– –]

7. [– –]

Ulkopuolinen henkilö voi lisäksi aina vedota asiakirjoihin ja tietoihin, joiden julkistamistoimia ei ole vielä saatettu päätökseen, jollei julkistamattomuudesta seuraa, että asiakirjoilla ja tiedoilla ei ole oikeusvaikutuksia.”

Latvian oikeus

9. Euroopan unionin varojen käyttöä Latviassa säännellään Euroopan unionin rakennerahastojen ja koheesiorahaston rahoituksen hallinnoinnista ohjelmakaudella 2014–2020 annetulla lailla (Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020. gada plānošanas perioda vadības likums).⁵

9.1. Mainitun lain 21 artiklassa, jonka otsikko on ”Hankkeiden valinta”, säädetään seuraavaa:

”1. Hankkeiden valintamenettely on

- 1) julkinen silloin, kun hakijoilla on yhtäläiset kilpailuedellytykset hankkeiden hyväksymisen ja Euroopan unionin rahaston rahoituksen myöntämisen osalta;

[– –]

2. Yhteysviranomaisen valitsee hankkeet valintamenettelyä koskevien menetelmien ja yksityiskohtaisten ohjeiden mukaisesti. Yksityiskohtaiset ohjeet laaditaan ja yhteysviranomaisen hyväksyy ne yhteisymmärryksessä vastuuviranomaisen ja hallintoviranomaisen kanssa.

[– –]

5. Hakijat laativat hankkeensa ja esittävät ne valintamenettelyä koskevissa yksityiskohtaisissa ohjeissa ilmoitetulla tavalla.

[– –]”

9.2. Saman lain 25 §:n, jonka otsikko on ”Hankkeiden pelkkä hyväksyminen, ehdollinen hyväksyminen tai hylkääminen hankkeiden julkisissa valintamenettelyissä”, 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”3. Päätös hankkeen hylkäämisestä on tehtävä, jos ainakin yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

[– –]

- 2) Hanke ei täytä arviointiperusteita, ja tämän pykälän 4 momentissa tarkoitettujen puutteiden korjaaminen vaikuttaa hankkeen sisältöön.

[– –]

⁵ Kaikkien Latvian ulkoisten sääntelytoimien nykyisiä ja aiempia versioita voi tarkastella internetissä osoitteessa <https://likumi.lv/>.

4. Hankkeen hyväksymisestä tehdään ehdollinen päätös, jos hakijan on toteutettava tiettyjä yhteysviranomaisen täsmentämiä toimenpiteitä, jotta hanke täyttäisi täysin arviointiperusteet ja hanke voitaisiin toteuttaa asianmukaisella tavalla. Kyseinen päätös sisältää hyväksymisen edellytykset, ja niiden noudattaminen varmistetaan valintamenettelyä koskevat yksityiskohtaiset ohjeet huomioon ottaen. Jos jokin kyseisessä päätöksessä asetetuista edellytyksistä ei täyty tai sitä ei täydetä päätöksessä asetetussa määräjassa, hanke katsotaan hylätyksi.”

9.3. Saman lain 30 §:ssä, jonka otsikko on ”Hankkeita koskevat selvitykset”, säädetään seuraavaa:

”Hankkeisiin ei voida tehdä selvennyksiä niiden jättämisen ja pelkkää hyväksymistä, ehdollista hyväksymistä tai hylkäämistä koskevan päätöksen tekemisen välisenä aikana.”

10. Kyseessä olevasta tukitoimenpiteestä säädetään Euroopan aluekehitysrahaston toimenpideohjelman ”Kasvu ja työllisyys” erityistavoitteen 3.1.1 (”Pk-yritysten perustamisen ja kehittämisen edistäminen erityisesti valmistusteollisuudessa ja RIS3-painopistealoilla”) toimenpiteen 3.1.1.5 (investointituki tuotantotilojen ja -infrastruktuurien perustamiseen tai kunnostamiseen”) hankkeiden valintamenettelyn toisen vaiheen täytäntöönpanosäännöistä 25.9.2018 annetussa ministerineuvoston asetuksessa (darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3.1.1. specifiskā atbalsta mērķa “Sekmēt MVK izveidi un attīstību, īpaši apstrādes rūpniecībā un RIS3 prioritārajās nozarēs” 3.1.1.5. pasākuma “Atbalsts ieguldījumiem ražošanas telpu un infrastruktūras izveidei vai rekonstrukcijai” otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumi).

10.1. Mainitun asetuksen 7 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Toimenpiteen hankkeiden valinnan toinen vaihe toteutetaan julkisella valintamenettelyllä.”

10.2. Saman asetuksen 15 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Rahoitusta ei voida myöntää, jos

[–]

15.3. hakija on komission asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdassa tarkoitettu vaikeuksissa oleva elinkeinonharjoittaja;

[–]”

11. Hankkeiden valintaan liittyvistä käytännön näkökohdista puolestaan määrätään viraston laatimissa valintamenettelyn yksityiskohtaisissa ohjeissa ja niiden liitteissä.⁶

Yksityiskohtaisten ohjeiden liitteessä 5, jonka otsikko on ”Hankkeiden arviointiperusteiden soveltamismenetelmät”, olevan II jakson 6 kohdassa kuvataan sitä, miten arvioidaan, onko hakija vaikeuksissa oleva yritys (talouden toimija) vai ei:

”Pelkkä myönteinen arviointi annetaan, jos hakija ei ole vaikeuksissa oleva talouden toimija. Sen, että yritys todetaan vaikeuksissa olevaksi yritykseksi tuen myöntämistä koskevan päätöksen tekohetkellä, on perustuttava objektiivisesti tarkastettavissa oleviin ja luotettaviin tietoihin hakijasta ja siihen etuyhteydessä olevista yrityksistä:

- a) Viimeisen julkisesti saatavilla olevan lopullisen vuosikertomuksen tiedot tarkistetaan.
- b) Jos esitetään valantehneen tilintarkastajan hyväksymä välitoimintakertomus, tämän kertomuksen tietoja käytetään sen määrittämiseksi, onko kyseessä vaikeuksissa oleva yritys.
- c) Jos hakija viittaa yleisesti saatavilla oleviin (tarkistettavissa oleviin) tietoihin, jotka koskevat lakisääteisen pääoman korottamista viimeisen lopullisen vuosikertomuksen jälkeen, nämä tiedot otetaan huomioon ja esitetään yhdessä valantehneen tilintarkastajan hyväksymän välitoimintakertomuksen kanssa.

[– –]

Ehdollinen myönteinen arviointi annetaan, jos esitetyt tiedot ovat puutteellisia tai jos ne eivät ole riittävän täsmällisiä. Hakijaa kehoitetaan esittämään selvennyksiä toimitettuihin tietoihin. Selvennykset voivat koskea ainoastaan teknisiä sekä lukuihin ja sanamuotoon liittyviä näkökohtia. [– –]

Arviointi on kielteinen, jos hakija täyttää jonkin vaikeuksissa olevan talouden toimijan tunnusmerkeistä tai ei ole täyttänyt hyväksymistä koskevassa ehdollisessa päätöksessä asetettuja edellytyksiä tai ei näiden edellytysten täyttymisestä huolimatta edelleenkin noudata asetettuja vaatimuksia tai ei ole täyttänyt näitä edellytyksiä hyväksymistä koskevassa ehdollisessa päätöksessä asetetussa määräajassa.”

12. Latviassa liikeyritysten toimintaa säännellään kauppalalla.

⁶ Yksityiskohtaiset ohjeet ja niiden liitteet ovat saatavana osoitteessa <https://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/izsludinas-atlases/3-1-1-5-k-2> (vierailtu 9.7.2020).

12.1. Mainitun lain 12 §:ssä, jonka otsikko on ”Julkistaminen rekisterissä”, säädetään seuraavaa:

”1. Kaupparekisteriin tehdyillä merkinnöillä on vaikutuksia kolmansiin nähden niiden julkaisemisesta lähtien. [– –]

2. Jos tietoja, jotka on merkittävä kaupparekisteriin, ei ole merkitty siihen tai ne on merkitty siihen mutta niitä ei ole julkaistu, henkilö, jonka hyväksi ne olisi pitänyt merkitä, ei voi vedota näihin tietoihin kolmansiin nähden, paitsi jos tällaiset tiedot olivat jo kyseisten kolmansien tiedossa.

[– –]”

12.2. Mainitun lain 196 §:ssä, jonka otsikko on ”Lakisääteisen pääoman muuttamista koskevat päätökset”, säädetään seuraavaa:

”1. Lakisääteistä pääomaa voidaan korottaa tai alentaa ainoastaan yhtiökokouksen päätöksellä, jossa vahvistetaan tätä korottamista tai alentamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

[– –]

3. Jos lakisääteistä pääomaa päätetään muuttaa, yhtiöjärjestyksestä on samalla muutettava vastaavasti.”

12.[3]. Mainitun lain 202 §:n, jonka otsikko on ”Kaupparekisterille tehdyt hakemukset lakisääteisen pääoman korottamisesta”, 3 momentissa säädetään seuraavaa:

”Lakisääteisen pääoman korotuksen katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, jona uuden pääoman määrä merkitään kaupparekisteriin.”

Syyt, joiden vuoksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on epävarma unionin oikeuden säännösten soveltamisesta ja tulkinnasta

13. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden sellaisen säännöksen sanamuotoa, joka ei sisällä nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen säännöksen sisällön ja ulottuvuuden määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko Euroopan unionissa itsenäisesti ja yhdenmukaisesti, ja tässä tulkinnassa on otettava huomioon säännöksen asiayhteys ja kyseisellä lainsäädännöllä tavoiteltu päämäärä (ks. esim. tuomio 10.12.2010, C-497/10, EU:C:2010:829, 45 kohta).

Vaikeuksissa olevan yrityksen käsite otettiin valtioneuvoston päätöksen (johon kuuluu myös Euroopan unionin rahastoista myönnetty rahoitus) koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdan nojalla. Koska asetuksen N:o 651/2014 säännökset ja muut valtioneuvoston päätökset koskevat unionin oikeuden säädökset eivät sisällä nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden

oikeuteen, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että vaikeuksissa olevan yrityksen käsitettä on tulkittava itsenäisesti sen takaamiseksi, että yritysten arviointi ja valtiontukia koskevien edellytysten soveltaminen ovat yhdenmukaisia kaikissa jäsenvaltioissa.

Koska unionin oikeuden tulkinta ja soveltaminen kuuluvat unionin tuomioistuinten toimivaltaan, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo tarpeelliseksi esittää unionin tuomioistuimelle käsiteltävässä asiassa kyseessä olevat oikeudelliset kysymykset.

14. Kun otetaan huomioon viranomaisen esittämä hylkäämisperuste, käsiteltävässä asiassa on ratkaisevaa selvittää ensin, miten asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdan a alakohdassa käytetty merkityn osakepääoman käsite ymmärretään oikein.

Latvian oikeusjärjestyksessä käytetään kauppaoikeuden alalla käsitettä ”lakisääteinen pääoma”, joka on rahana tai muina arvopapereina, jotka voidaan arvioida rahamääräisesti, tehty suoritus, jonka tarkoituksena on luoda ja harjoittaa liiketoimintaa pääomayhtiössä. Kauppalaain 202 §:n 3 momentin mukaan lakisääteisen pääoman korotuksen katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, jona uuden pääoman määrä merkitään kaupparekisteriin, mikä merkitsee, että ennen yhtiökokouksen korotuspäätöksen julkaisemista lakisääteisen pääoman muutoksella ei ole oikeusvaikutuksia eikä siihen siten voida vedota kolmansiin nähden.

Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei myöskään ensi näkemältä totea, että direktiivissä 2017/1132 säädettäisiin nimenomaisesti tällaisesta pakollisesta edellytyksestä merkityn osakepääoman korottamista koskevien yhtiökokouksen päätösten tehokkuudelle tai jätettäisiin tämän kysymyksen sääntely jäsenvaltioiden tehtäväksi. Näin ollen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on epävarma siitä, tulkitsiko viranomainen riidanalaista päätöstä tehdessään oikein asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdan a alakohdassa olevaa merkityn osakepääoman käsitettä siinä asiayhteydessä, jossa Latvian kansallisessa lainsäädännössä oleva lakisääteisen pääoman käsite ymmärretään ja jonka mukaan merkityllä osakepääomalla tarkoitetaan ainoastaan kansallisessa lainsäädännössä säädetyllä tavalla julkistettua (julkista) lakisääteisen pääoman määrää.

Kantajan mukaan yhtiökokouksen päätös, jolla tietty osakas sitoutui investoimaan lakisääteisen pääoman korottamiseen, ja tämän seikan saattaminen viranomaisen tietoon on riittävä peruste katsoa, että merkitty osakepääoma on kasvanut ja ettei yhtiö enää täytä asetuksen N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdan a alakohdassa tarkoitetun vaikeuksissa olevan yrityksen tunnusmerkkejä.

Käsiteltävässä asiassa kyseisen käsitteen ymmärtämisellä oikein on ratkaiseva merkitys, koska kantajan taloudellisen tilanteen arviointia koskevat taustatekijät määräytyvät sen perusteella. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole

onnistunut löytämään vastausta mihinkään samankaltaiseen kysymykseen unionin tuomioistuimen aiemmasta oikeuskäytännöstä.

15. Edellä esitetyn lisäksi käsiteltävässä asiassa on kyse siitä, onko valintamenettelyssä vahvistetuilla edellytyksillä, jotka liittyvät esitettäviin asiakirjoihin, merkitystä arvioitaessa hakijan taloudellista tilannetta tuen saamisen kannalta ja voidaanko todetut puutteet korjata valintamenettelyn aikana.

Tältä osin on muistettava, että virasto järjesti hankkeiden julkisen valintamenettelyn, mikä edellyttää, että hakijat kilpailevat yhtäläisin edellytyksin hankkeiden hyväksymisestä ja Euroopan unionin rahastoista myönnettävän rahoituksen saamisesta. Viranomaisen katsoo näin ollen, että kaikkien hakijoiden valinnalle on asetettu ehdottoman tärkeitä edellytyksiä ja että hakijat eivät lähtökohtaisesti voi selventää hankkeita niiden esittämisen jälkeen, mukaan lukien täydentävien asiakirjojen esittäminen hakijoiden taloudellisen tilanteen todistamiseksi, koska tällä tavoin annettaisiin selvennyksiä näihin hankkeisiin ja loukattaisiin yhdenvertaisen kohtelun periaatetta muiden hakijoiden vahingoksi. Kantaja katsoo sitä vastoin, että vaikka sen taloudellisista olosuhteistaan esittämät tiedot ovat viranomaisen mukaan riittämättömiä, tämä ei sinänsä muuta sen taloudellista tilannetta, ja näin ollen todettuja puutteita voidaan korjata valintajakson aikana.

Asetuksen N:o 1303/2013 125 artiklan 3 kohdan a alakohdan ii luetelmakohtaan mukaan valintasäännöt ovat syrjimättömät ja avoimet. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen alustavan arvioinnin mukaan näistä periaatteista seuraa Euroopan unionin rakennerahastojen ja koheesiorahaston rahoituksen hallinnoinnista ohjelmakaudella 2014–2020 annetun lain 30 §:ssä vahvistettu ja yksityiskohtaisissa tiedoissa täsmennetty perusperiaate, jonka mukaan hankkeita ei voida selventää niiden esittämisen jälkeen. Viranomaisen on noudatettava itse vahvistamia perusteita, jolloin sen on suljettava pois hankkeiden valintamenettelystä hakija, joka ei ole toimittanut asiakirjaa tai ilmoittanut tietoa, joiden esittämistä edellytetään kyseistä valintaa koskevissa asiakirjoissa. Euroopan unionin tuomioistuin on vahvistanut samanlaista oikeuskäytäntöä julkisista hankinnoista, joissa myös on velvollisuus noudattaa samankaltaisia periaatteita tarjousten valinnassa (ks. vastaavasti tuomio 7.4.2016, C-324/14, EU:C:2016:214, 62 kohta ja tuomio 6.11.2014, C-42/13, EU:C:2014:2345, 42 kohta), kun taas ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole onnistunut löytämään vastausta mihinkään samankaltaiseen kysymykseen unionin tuomioistuimen valtioneuvosten alalla aiemmin vahvistamasta oikeuskäytännöstä.

16. Edellä esitetyn perusteella ja sen selvittämiseksi, miten valtioneuvosten myöntämistä koskevaa unionin lainsäädäntöä on sovellettava, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo tarpeelliseksi saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

[– –] [käsitteilyn lykkääminen]

Päätösosa

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan nojalla [– –]
[viittaus kansallisiin menettelysääntöihin] Administratīvā rajona tiesa

on päättänyt seuraavaa:

Unionin tuomioistuimelle esitetään seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- 1) Onko tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 17.6.2014 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdan a alakohtaa, luettuna yhdessä muiden yritystoimintaa koskevien unionin oikeuden säännösten ja määräysten kanssa, tulkittava siten, että merkityn osakepääoman määrittämiseksi on käytettävä perusteena vain sellaisia tietoja, jotka on julkistettu kunkin jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä säädetyn mukaisesti, joten tällaisten tietojen vaikutuksen on katsottava alkavan vasta kyseisestä hetkestä?
- 2) Onko tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 17.6.2014 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 651/2014 2 artiklan 18 alakohdassa tarkoitettua vaikeuksissa olevan yrityksen käsitettä arvioitaessa annettava merkitystä niille edellytyksille, jotka on vahvistettu unionin rahoitukseen oikeutettujen hankkeiden valintamenettelyssä ja jotka koskevat kyseisen yrityksen taloudellisen tilanteen todistamiseksi esitettäviä asiakirjoja?
- 3) Jos toiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastataan myöntävästi, onko hankkeiden valintaa koskeva kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan hankkeita ei voida selventää niiden jättämisen jälkeen, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta 17.12.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1303/2013 125 artiklan 3 kohdan a alakohtaan sisältyvien avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteiden mukainen?

Asian käsittelyä lykätään siihen asti, kun Euroopan unionin tuomioistuin on antanut ratkaisunsa.

[– –] [allekirjoitukset ja leima]